

Komentarz egzegetyczny do tekstu: Mk 1,32-39

19 niedziela po Trójcy – 22 października 2017

Tłumaczenie:

³² *A gdy nadszedł wieczór i zaszło słońce, przynosili do niego wszystkich, którzy źle się czuli, a także opętanych przez demony.* ³³ *I całe miasto zgromadziło się u drzwi.* ³⁴ *I uzdrowił wielu, których trapiły przeróżne choroby, wypędził wiele demonów, ale nie pozwolił demonom mówić, bo go znali.* ³⁵ *A wczesnym rankiem, przed świtem, wstał, wyszedł i udał się na puste miejsce, i tam się modlił.* ³⁶ *Szymon i ci, którzy z nim byli, pośpieszyli za nim.* ³⁷ *A gdy go znaleźli, powiedzieli mu: Wszyscy Ciebie szukają.* ³⁸ *Powiedział im: Pójdźmy gdzie indziej, do pobliskich osiedli, abym i tam kazał, bo po to przyszedłem.* ³⁹ *Poszedł więc i głosił w ich synagogach po całej Galilei, i wypędzał demony.*

Uwagi:

Najważniejsze rękopisy Nowego Testamentu nie przekazują tu istotnych wariantów tekstowych, które miałyby wpływ na interpretację tekstu.

w wierszu 33 różnice dotyczą kolejności słów;

w wierszu 34 część rękopisów przekazuje wariant „bo wiedziały, że jest on Chrystusem” zamiast „bo go znali”;

w wierszu 38 Kodeks Bezy zamiast „pobliskich osiedli” podaje wariant „pobliskich wsi i miast”;

w wierszu 39 rękopisy bizantyjskiej rodziny tekstualnej przekazują „był” zamiast „poszedł”.

Kontekst/Forma/Struktura:

Tekst Mk 1,32-39 umieszczony został w kontekście cudotwórczej działalności Jezusa i miało to miejsce na początku działalności Jezusa. Według relacji Marka Jezus rozpoczął swoją działalność wkrótce po uwięzieniu Jana Chrzciciela. Powołał swoich pierwszych uczniów i zaczął głosić w Galilei. Przyszedł do Kafarnaum, głosił w synagodze. Tego samego dnia Jezus dokonał kilku cudów, uzdrowił opętanego w Kafarnaum, uzdrowił teściową Piotra. W następnych dniach Jezus kontynuował cudotwórczą działalność, uzdrowił trędowatego, następnie sparaliżowanego.

Działo się to na początku działalności Jezusa, po powołaniu pierwszych apostołów, rybaków. Jezus jeszcze nie zgromadził całej dwunastki. Powoływanie uczniów będzie jeszcze kontynuowane.

Komentarz:

w.32

Z Mk 1,21 wynika, że wystąpienie Jezusa w synagodze miało miejsce właśnie w sabat. Być może był to pierwszy sabat po powołaniu pierwszych apostołów. Zachód słońca oznaczał koniec

sabatu i związanych z nim ograniczeń. Prawo rabiniczne zabraniało noszenia ciężarów w sabat, nie wolno więc było przynosić chorych. Stało się to możliwe dopiero po zachodzie słońca, wraz z którym zakończył się sabat i jego ograniczenia. Wieść o uzdrowieniu opętanego w synagodze oraz teściowej Piotra wywołała sensację w Kafarnaum. Wszyscy cierpiący otrzymali nadzieję, że oni też mogą zostać uzdrowieni. Jednak, aby nie łamać sabatu musieli odczekać aż nadejdzie zachód słońca.

w.33

Całe miasto się zgromadziło, wynikało to stąd, że sabat się zakończył i przestały obowiązywać ograniczenia z nim związane.

w.34

„I uzdrowił wielu”, Łukasz, w paralelnym tekście dodaje: „On położył swe ręce na każdym z nich i uzdrowił” (Łk 4,40).

Jezus zabronił demonom rozgłaszać kim jest. Zwykle interpretuje się, że zabraniał im tego ze względu na sekret mesjański, którego nie należało jeszcze objawiać. Prawdopodobnie Jezus nie był jeszcze znany. Niektórzy egzegeci wyjaśniali niegdyś, że Jezus nie życzył sobie wsparcia ani reklamy ze strony demonów, aby nie być z nimi wiązany i nie zarzucano mu współpracy z demonami, co zresztą i tak nastąpiło niedługo potem (por. Mk 3,22). Jeszcze inni wyjaśniali w ten sposób, że Jezus nie życzył sobie jakiegokolwiek uznania ze strony sił zła.

w.35

Następnego dnia, wczesnym rankiem, był to pierwszy dzień po sabacie, Jezus opuścił Kafarnaum i udał się w miejsce pustynne, z dala od ludzi.

w.36

„Szymon i ci, którzy z nim byli”, tylko Piotr został nazwany z imienia, co dla niektórych egzegetów jest dowodem wyróżniania Piotra na tle innych apostołów, a nawet traktowane to bywa jako dowód, że już od początku Piotr sprawował przywódczą rolę wśród apostołów. Wzmiankowanie Piotra może jednak wynikać po prostu stąd, że był on źródłem informacji dla autora Ewangelii.

Pozostali uczniowie nie zostali wymienieni z imienia, jednak zwrot „ci, którzy z nim byli” prawdopodobnie odnosi się do pierwszych uczniów Jezusa, czyli do Andrzeja, Jakuba i Jana, których powołanie zostało opisane w Mk 1,16-20.

w.37

Ucniowie byli pod wrażeniem cudów dokonanych przez Jezusa, oczekiwali ich kontynuacji, rozwoju misji Jezusa, a tymczasem Jezus, wbrew ich oczekiwaniom, opuścił tłumy. Uczniowie nie rozumieli dlaczego, uczniowie chcieli, aby Jezus wrócił do Kafarnaum i kontynuował rozpoczęte dzieło. Prawdopodobnie podobało im się to, że dzięki Jezusowi znaleźli się w centrum uwagi. Niewykluczone, że marzyli o własnych karierach.

w.38

Jezus zdecydował jednak, aby pójść do innych miejsc i do innych miejscowości, których jeszcze dotąd nie odwiedził i w których jeszcze nie głosił swej ewangelii. Tekst grecki mówiąc o innych miejscowościach stosuje termin κομόπολις, który oznaczał dużą wieś, albo miasteczko, czyli coś pośredniego pomiędzy miastem a wsią. Termin ten może oznaczać takie miejscowości jak Magdala, Betsaida, Chorazyn i inne miejscowości leżące nad „Morzem Galilejskim”. Jest to jedyne miejsce w Nowym Testamencie stosujące ten termin.

w.39

Jezus obchodził więc miejscowości położone w okolicach „Morza Galilejskiego”. Marek opisując jego działalność mówi o dwóch faktach towarzyszących jego działalności: głosił ewangelię w „ich synagogach” i wypędzał demony. Głoszenie ewangelii prawdopodobnie polegało na głoszeniu bliskości Królestwa Bożego („Przybliżyło się Królestwo Boże”) i konieczności opamiętania się. Wypędzanie demonów dla Marka było czymś ważniejszym niż uzdrawianie chorób ciała i było dowodem na posiadanie wielkiej mocy. Cała ta akcja mogła trwać kilka tygodni, albo i miesięcy.

Podsumowanie:

Mk 1,32-39 opisuje poruszenie w Kafarnaum wywołane pierwszymi cudami Jezusa. Jezus nie był przedtem znany w Kafarnaum, dokonane cuda wywołały zainteresowanie jego osobą. Jezus nie życzył sobie jednak, aby rozgłaszano kim jest i co robi.

Autor: Leszek Jańczuk